

Broj: 09/1-22-02-29120-3/23
Sarajevo, 17.08.2023. godine

VRLO HITNO

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
TRG BOSNE I HERCEGOVINE 1
SARAJEVO

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 17-08-2023		Redni broj	Broj priloga
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka		
09/02	02-1-1786/23		

Predmet: Prijedlog Zakona o vanjskim poslovima Bosne i Hercegovine, dostavlja se

Veza: Mišljenje Zakonodavnopravnog sektora, broj: 03/7-01,02-02-1-1786/23 od 16.08.2023. godine

Ministarstvo vanjskih poslova BiH u prilogu akta dostavlja Prijedlog Zakona o vanjskim poslovima Bosne i Hercegovine, sa ugrađenim primjedbama koje su navedene u Mišljenju Zakonodavnopravnog sektora, broj i datum veze.

Također, dostavljamo i Obrazloženje na Prijedlog Zakona o vanjskim poslovima Bosne i Hercegovine na bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku.

Navedene materijale dostavljamo u printanoj formi, kao i na CD-u.

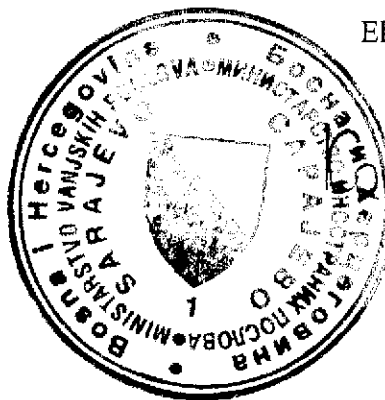
S poštovanjem,

DOSTAVITI:

1. Naslovu
2. Arhiva

MINISTAR

Elmedin Konaković

Elmedin Konaković

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ godine, i na sjednici Doma naroda, održanoj _____ godine, usvojila je

ZAKON O VANJSKIM POSLOVIMA BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Ovim zakonom uređuju se način vršenja vanjskih poslova, međusobni odnosi državnih organa u vršenju vanjskih poslova, nadležnost i djelokrug Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), organizacija Ministarstva i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: DKP Bosne i Hercegovine), diplomatska i konzularna zvanja i uslovi i način njihovog sticanja te druga pitanja u vezi s radnopravnim statusom zaposlenih u Ministarstvu, koja proizlaze iz vršenja vanjskih poslova.

Član 2.
(Upotreba rodno osjetljivog jezika)

Riječi koje su radi preglednosti u zakonu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Član 3.
(Supsidijarna primjena)

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se drugi relevantni zakoni, općeprihvaćena pravila međunarodnog prava, potvrđeni međunarodni ugovori i drugi propisi kojima se uređuje oblast vanjskih poslova.

Član 4.
(Značenje izraza)

U smislu ovog zakona:

- a) “država prijema” je država u kojoj je sjedište DKP-a Bosne i Hercegovine;
- b) “akreditacija” je ovlaštenje šefu diplomatskog predstavništva Bosne i Hercegovine, putem akreditivnog pisma, da štiti interese Bosne i Hercegovine, predstavlja državu i da vrši druge

- poslove u skladu s međunarodnim pravom i ovim zakonom u državi prijema, u državi na nerezidentnom osnovu i pri međunarodnoj organizaciji;
- c) "agreman" je saglasnost države prijema ili države u kojoj se akreditira na nerezidentnom osnovu da bude akreditirana osoba koju je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo) predložilo za šefa diplomatskog predstavništva;
 - d) "akreditivno pismo" je pismo kojim se akreditira šef diplomatskog predstavništva Bosne i Hercegovine, na nivou ambasadora, u državi prijema ili na nerezidentnom osnovu, koje se uručuje državi prijema ili državi u kojoj se akreditira na nerezidentnom osnovu;
 - e) "opozivno pismo" je pismo kojim se obavještava država prijema ili država u kojoj se diplomatsko zastupanje vrši na nerezidentnom osnovu o prestanku mandata šefa diplomatskog predstavništva, na nivou ambasadora;
 - f) "egzekvatura" je službeni akt države prijema kojim se odobrava obavljanje konzularnih funkcija šefu konzularnog predstavništva na jurisdikcionom području određenom u patentnom pismu;
 - g) "patentno pismo" je pismo kojim se imenuje šef konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u državi prijema, koje sadrži njegovo ime i prezime, rang, konzularno područje i sjedište konzularnog predstavništva;
 - h) "otpravnik poslova (ad interim)" diplomatski je predstavnik koji zbog odsustva ili spriječenosti šefa diplomatskog predstavništva privremeno vrši poslove šefa diplomatskog predstavništva.

Član 5. (Opći principi)

Ovim zakonom osiguravaju se primjena i poštivanje sljedećih principa:

- a) zakonitost;
- b) transparentnost i javnost;
- c) odgovornost;
- d) efikasnost i ekonomičnost;
- e) profesionalnost i nepristrasnost.

Član 6. (Nadležnosti u vođenju vanjske politike Bosne i Hercegovine)

- (1) U skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo je nadležno za vođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine, koju u skladu sa zakonskim ovlaštenjima provodi Ministarstvo.
- (2) U provođenju vanjske politike Bosne i Hercegovine učestvuju i druge institucije u skladu sa svojim ustavnim i zakonskim ovlaštenjima.

Član 7.
(Nadležnost Predsjedništva)

U vršenju vanjskih poslova Predsjedništvo je, prema Ustavu Bosne i Hercegovine, nadležno za:

- a) vođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine;
- b) imenovanje ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika Bosne i Hercegovine, od kojih se s teritorije Federacije Bosne i Hercegovine ne bira više od dvije trećine;
- c) predstavljanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama i traženje članstva u onim međunarodnim organizacijama i institucijama u kojima Bosna i Hercegovina nije član;
- d) vođenje pregovora za zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i, uz saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština), ratificiranje takvih ugovora;
- e) koordinaciju, prema potrebi, s međunarodnim i nevladinim organizacijama u Bosni i Hercegovini.

Član 8.
(Imenovanje i opoziv ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika
Bosne i Hercegovine)

Ambasadore, generalne konzule, počasne konzularne funkcionere, vojne izaslanike i druge međunarodne predstavnike Bosne i Hercegovine imenuje i opoziva Predsjedništvo.

Član 9.
(Utvrđivanje platforme i stavova)

- (1) Predsjedništvo utvrđuje platformu i stavove za predstavljanje i zastupanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim organizacijama i institucijama.
- (2) U postupku utvrđivanja platforme Ministarstvo je obavezno Predsjedništvu sačiniti i dostaviti prijedlog platforme radi razmatranja i usvajanja, najkasnije mjesec dana prije održavanja događaja za koji se prijedlog platforme dostavlja.
- (3) Predsjedništvo informira Parlamentarnu skupštinu o ostvarivanju utvrđenih platformi i vanjskopolitičkih stavova.

Član 10.
(Članstvo u međunarodnim organizacijama)

- (1) Članstvo u međunarodnim organizacijama, institucijama i međunarodnim ugovorima stiče se u skladu s odredbama Ustava, aktima međunarodnih organizacija, međunarodnim pravom i običajima.

- (2) Ministarstvo predlaže Predsjedništvu učlanjenje, odnosno učešće Bosne i Hercegovine u radu međunarodnih organizacija u čije područje spadaju pitanja iz nadležnosti Ministarstva.
- (3) U ostalim slučajevima inicijativa za članstvo u međunarodnim organizacijama upućuje se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) putem nadležnih ministarstava i drugih organa uprave, institucija Bosne i Hercegovine i organizacija, a nakon prijema pozitivnih mišljenja od ministarstava koja se, u skladu s propisima, o navedenoj inicijativi trebaju izjasniti.
- (4) Vijeće ministara upućuje prijedlog Predsjedništvu za učlanjenje, odnosno učešće Bosne i Hercegovine u radu međunarodnih organizacija.
- (5) Potpisivanje pristupnih instrumenata punopravnog članstva u međunarodnim organizacijama, po ovlaštenju Predsjedništva, vrši ministar u Vijeću ministara iz nadležnosti ministarstva čijim radom rukovodi.
- (6) Ministarstvo vodi centralni registar svih članarina Bosne i Hercegovine u međunarodnim organizacijama.
- (7) Ministarstvo priprema prijedlog potrebnih finansijskih sredstava za plaćanje članarina, koji dostavlja Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine.
- (8) Naloge za plaćanje članarina, u skladu s odobrenim budžetom, namjenom i dinamikom plaćanja, Ministarstvo dostavlja Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine na plaćanje.

Član 11.

(Mišljenja o inicijativama i prijedlozima)

- (1) Ministarstva i drugi organi uprave Bosne i Hercegovine dužni su pribaviti mišljenje Ministarstva o svojim prijedlozima za pokretanje određenih aktivnosti u oblasti vanjske politike Bosne i Hercegovine, o zastupanju Bosne i Hercegovine u međunarodnim organizacijama i institucijama i o sticanju članstva u onim organizacijama i institucijama u kojima Bosna i Hercegovina nije član.
- (2) Nadležno ministarstvo je, kada pokrene postupak zaključivanja međunarodnog ugovora, dužno zatražiti mišljenje Ministarstva o vanjskopolitičkoj ocjeni razloga za zaključivanje ugovora i usaglašenosti s odredbama međunarodnog ugovornog prava.
- (3) Prijedloge za pokretanje aktivnosti navedenih u stavu (1) ovog člana mogu dati i druge institucije Bosne i Hercegovine, entiteta, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantonalnih i lokalnih vlasti, uz pribavljeno mišljenje Ministarstva.
- (4) Odluku o prijedlozima iz stavova (1) i (2) ovog člana donosi Predsjedništvo.

Član 12.
(Izveštavanje)

- (1) Ministarstvo izvještava Predsjedništvo, Parlamentarnu skupštinu i Vijeće ministara o praćenju stanja i razvoju međunarodnih odnosa Bosne i Hercegovine s drugim državama, međunarodnim organizacijama i drugim subjektima međunarodnog prava i međunarodnih odnosa.
- (2) Ministarstvo izvještava i organe entiteta, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantona i lokalne organe o pitanjima iz međunarodnih odnosa koja su im od značaja.

Član 13.
(Prava i dužnosti entiteta i ostalih nivoa vlasti)

- (1) Entiteti u oblasti međunarodnih odnosa ostvaruju prava i obaveze u skladu s ovlaštenjima iz Ustava Bosne i Hercegovine.
- (2) Svaki entitet i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine pružaju potrebnu pomoć organima Bosne i Hercegovine kako bi se međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine mogle izvršavati.
- (3) Nadležna ministarstva obavještavaju odgovarajuće organe entiteta, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantonalnih i lokalnih vlasti o mjerama koje preduzimaju u ostvarivanju međunarodne saradnje za koju su ti organi zainteresovani.
- (4) Na zahtjev organa entiteta, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantonalnih i lokalnih vlasti Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti, neposredno ili putem DKP-a Bosne i Hercegovine, pruža pomoć tim organima i preduzima mjere potrebne za ostvarivanje njihove saradnje s organima drugih država i međunarodnim organizacijama.

Član 14.
(Međusobni odnosi državnih organa)

- (1) Organi međusobno saraduju u vršenju vanjskih poslova i drugih aktivnosti u okviru međunarodne saradnje za koju su nadležni na osnovu Ustava, zakona i utvrđene vanjske politike.
- (2) Saradnja organa ostvaruje se pravovremenim međusobnim izvještavanjem i usklađivanjem poslova i aktivnosti iz stava (1) ovog člana.

Član 15.
(Službena komunikacija)

- (1) Ministarstva i druge institucije u Bosni i Hercegovini komunikaciju s DKP-ima Bosne i Hercegovine vrše putem Ministarstva.

- (2) Ministarstva i druge institucije Bosne i Hercegovine, u ostvarivanju međunarodne saradnje iz svog djelokruga, komuniciraju s DKP-ima drugih država u Bosni i Hercegovini, predstavništvima međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini i s nadležnim organima drugih država i međunarodnih organizacija putem Ministarstva, ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije propisano.

DIO DRUGI – NADLEŽNOST MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA

Član 16. (Nadležnost Ministarstva)

- (1) Ministarstvo je organ uprave nadležan za provođenje utvrđene vanjske politike Bosne i Hercegovine, koji svoje nadležnosti provodi na teritoriji Bosne i Hercegovine i u inostranstvu putem svojih organizacionih jedinica, odnosno DKP-a Bosne i Hercegovine.
- (2) Ministarstvo u inostranstvu obavlja poslove i iz djelokruga i nadležnosti drugih organa uprave u Bosni i Hercegovini, a u skladu s ustavnim nadležnostima.

Član 17. (Djelokrug)

U vršenju poslova iz svog djelokruga Ministarstvo:

- a) provodi utvrđenu politiku Bosne i Hercegovine i radi na razvoju i unapređenju međunarodnih odnosa u skladu sa stavovima i smjernicama Predsjedništva;
- b) predlaže utvrđivanje stavova o pitanjima od interesa za vanjskopolitičke aktivnosti i međunarodni položaj Bosne i Hercegovine;
- c) zastupa u diplomatskim poslovima Bosnu i Hercegovinu prema drugim državama, međunarodnim organizacijama i na međunarodnim konferencijama; neposredno komunicira s DKP-ima drugih država i međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini i obavlja stručne poslove u vezi s tim;
- d) prati stanje i razvoj međunarodnih odnosa Bosne i Hercegovine s drugim državama, međunarodnim organizacijama i drugim subjektima međunarodnog prava i međunarodnih odnosa i razvija ih i unapređuje, a o tome izvještava Predsjedništvo, Parlamentarnu skupštinu i Vijeće ministara; na zahtjev Predsjedništva, Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara, ministarstava ili na vlastitu inicijativu daje mišljenje o interesu Bosne i Hercegovine u području vanjske politike, kao i prijedloge za pokretanje i razvijanje djelovanja u području vanjske politike i međunarodnih odnosa;
- e) predlaže Predsjedništvu uspostavljanje i prekid diplomatskih ili konzularnih odnosa s drugim državama te predlaže priznanje drugih država i vlada;

- f) saraduje s međunarodnim organizacijama i učestvuje u drugim oblicima međunarodne saradnje te predlaže Predsjedništvu ućlanjenje, odnosno ućešće Bosne i Hercegovine u radu međunarodnih organizacija;
- g) prati i unapređuje razvoj i razmatra pitanja iz oblasti međunarodnog javnog i privatnog prava koja su od znaćaja za ostvarivanje međunarodnih odnosa Bosne i Hercegovine i daje mišljenje o tim pitanjima;
- h) obavlja stručne poslove za razgovore i pregovore između predstavnika institucija Bosne i Hercegovine i drugih država, međunarodnih organizacija i ostalih subjekata međunarodnog prava i međunarodnih odnosa;
- i) u saradnji s nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini prati međunarodna ekonomska kretanja i odnose i obavještava o tome nadležne organe i institucije, kao i o ekonomskim odnosima Bosne i Hercegovine s pojedinim državama i regionima;
- j) obezbjeđuje zaštitu prava i interesa Bosne i Hercegovine, njenih državljana i pravnih lica;
- k) brine, u saradnji s nadležnim organima u Bosni i Hercegovini, o statusu državljana Bosne i Hercegovine koji po bilo kojem osnovu žive izvan zemlje;
- l) obavlja poslove koji su Ministarstvu stavljeni u nadležnost Zakonom o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 29/00 i 32/13), drugim propisima ili međunarodnim ugovorima;
- m) donosi i provodi plan i program priprema za obavljanje dužnosti ambasadora, šefova diplomatskih misija i generalnih konzula Bosne i Hercegovine u inostranstvu;
- n) organizira, usmjerava i koordinira rad te daje uputstva o postupanju DKP-a Bosne i Hercegovine u inostranstvu;
- o) organizira i održava informaciono-komunikacioni sistem s DKP-ima Bosne i Hercegovine i obezbjeđuje njegovu zaštitu;
- p) održava i razvija veze s DKP-ima drugih država i međunarodnim organizacijama u Bosni i Hercegovini;
- r) pruža potrebna obavještenja nadležnim organima drugih država i međunarodnih organizacija o stanju u državi, odnosno o drugim važnim pitanjima za Bosnu i Hercegovinu;
- s) obavještava javnost o aktuelnim pitanjima iz svog djelokruga;
- t) prati razvoj i razmatra pitanja iz oblasti međunarodnog prava koja su znaćajna za ostvarivanje međunarodnih odnosa Bosne i Hercegovine, daje mišljenje o tim pitanjima i vodi evidenciju međunarodnopravnih stavova Bosne i Hercegovine;
- u) prikuplja, čuva i u skladu sa zakonom objavljuje dokumente o vanjskoj politici Bosne i Hercegovine, podstiće naućnoistraživaćki rad u oblasti vanjske politike i međunarodnih odnosa;
- v) brine o iznajmljivanju, kupovini, izgradnji i održavanju nekretnina u inostranstvu potrebnih za rad DKP-a Bosne i Hercegovine;
- z) priprema nacрте zakona i drugih propisa iz oblasti vanjskih poslova te daje mišljenja o nacrtima zakona i drugih propisa u vezi s vanjskim poslovima za koje su nadležni drugi organi uprave;

- aa) prati, procjenjuje i izvještava o razvoju kriznih situacija u inostranstvu i u saradnji s nadležnim organima u Bosni i Hercegovini koordinira pružanje hitne adekvatne pomoći državljanima Bosne i Hercegovine, uključujući njihovu evakuaciju i repatrijaciju;
- bb) prati i izvještava o razvoju kriznih situacija u svijetu i predlaže vrstu i obim humanitarne pomoći Bosne i Hercegovine kao odgovor na posljedice tih kriza;
- cc) pokreće i provodi zakonom propisane radnje za ratifikaciju međunarodnih sporazuma;
- dd) pokreće postupak zaključivanja međunarodnih ugovora iz svoje nadležnosti;
- ee) čuva originale međunarodnih sporazuma i drugih dokumenata zaključenih u ime Bosne i Hercegovine;
- ff) u skladu s ustavnim nadležnostima vrši i druge poslove iz oblasti međunarodnih odnosa;
- gg) provodi aktivnosti stručnog osposobljavanja i obrazovanja pripravnika i stalnog profesionalnog usavršavanja zaposlenih u Ministarstvu;
- hh) u skladu s ovim zakonom i drugim važećim propisima Bosne i Hercegovine vrši nadzor nad radom sjedišta Ministarstva i DKP-a Bosne i Hercegovine u oblasti diplomatsko-konzularne službe, administrativno-pravnih poslova i materijalno-finansijskog poslovanja.

DIO TREĆI – ORGANIZACIJA MINISTARSTVA I DKP-A BOSNE I HERCEGOVINE

Član 18.

(Unutrašnja organizacija Ministarstva)

Unutrašnja organizacija Ministarstva uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, koji donosi ministar vanjskih poslova, uz saglasnost Vijeća ministara.

Član 19.

(Diplomatsko-konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine)

- (1) DKP-i Bosne i Hercegovine obavljaju poslove propisane ratificiranim ugovorima o diplomatskim i konzularnim odnosima, a u skladu s općeprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i diplomatsko-konzularnom praksom.
- (2) Predsjedništvo donosi Odluku o otvaranju i zatvaranju DKP-a Bosne i Hercegovine. U pripremi ove odluke Predsjedništvo je u obavezi zatražiti mišljenje Ministarstva.
- (3) Konzularno područje određuje ministar vanjskih poslova, na osnovu prethodno pribavljene saglasnosti nadležnog organa države prijema.

Član 20.

(Djelokrug diplomatskog predstavništva Bosne i Hercegovine)

Ambasada Bosne i Hercegovine obavlja poslove u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, koji se odnose na:

- a) predstavljanje Bosne i Hercegovine u državi prijema;
- b) zaštitu prava i interesa Bosne i Hercegovine u državi prijema, njenih državljana i pravnih lica registriranih u Bosni i Hercegovini;
- c) razvoj prijateljskih odnosa i saradnje između Bosne i Hercegovine i države prijema;
- d) obavještanje Ministarstva o prilikama u državi prijema;
- e) obavještanje države prijema o prilikama u Bosni i Hercegovini;
- f) saradnju s predstavnicima Bosne i Hercegovine na pregovorima u državi prijema;
- g) učestvovanje u pregovorima, pripremama za zaključivanje međunarodnih ugovora i u radu međunarodnih konferencija;
- h) obavljanje i drugih poslova propisanih zakonom, drugim propisima i međunarodnim ugovorima te smjernicama i uputstvima Predsjedništva i ministra vanjskih poslova.

Član 21.

(Konzularni poslovi ambasade Bosne i Hercegovine)

- (1) Ambasada Bosne i Hercegovine u skladu s Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine obavlja konzularne poslove u državi prijema, odnosno u područjima države prijema za koja nisu osnovana konzularna predstavništva.
- (2) U državama u kojima pored ambasade postoje i konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine ambasada koordinira rad s konzularnim predstavništvima.

Član 22.

(Djelokrug stalne misije i misije Bosne i Hercegovine)

Stalna misija i misija Bosne i Hercegovine pri međunarodnoj organizaciji obavljaju sljedeće poslove:

- a) predstavljaju Bosnu i Hercegovinu u međunarodnoj organizaciji;
- b) održavaju veze i vode pregovore;
- c) štite interese Bosne i Hercegovine;
- d) osiguravaju učešće Bosne i Hercegovine u radu međunarodne organizacije i djeluju na ostvarivanju saradnje;
- e) obavljaju druge poslove propisane zakonom, drugim propisima i međunarodnim ugovorima te smjernicama i uputstvima Predsjedništva i ministra vanjskih poslova.

Član 23.

(Djelokrug konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine)

Konzularno predstavništvo Bosne i Hercegovine na svom konzularnom području obavlja poslove u skladu s Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine, a naročito:

- a) štiti prava i interese Bosne i Hercegovine, njenih državljana i pravnih lica u državi prijema;
- b) djeluje na unapređenju odnosa s državom prijema;
- c) obavještava Ministarstvo i nadležna tijela Bosne i Hercegovine o stanju u oblastima privrede, kulture, nauke i drugim važnim oblastima u državi prijema;
- d) obavještava nadležna tijela države prijema o stanju u oblastima privrede, kulture, nauke i drugim važnim oblastima u Bosni i Hercegovini;
- e) može obavljati upravne poslove, notarske poslove, matičarske poslove i poslove socijalne zaštite određene zakonom te pruža pravnu pomoć državljanima Bosne i Hercegovine u ostvarivanju njihovih radnih, socijalnih i ostalih prava i interesa u državi prijema;
- f) pruža potrebnu pomoć pravnim licima iz Bosne i Hercegovine u državi prijema;
- g) saraduje s predstavnicima Bosne i Hercegovine na pregovorima u državi prijema, ako saradnja nije osigurana putem ambasade;
- h) obavlja i druge poslove za koje je ovlašteno zakonom ili drugim propisima, a koji nisu u suprotnosti s propisima države prijema, kojim se država prijema ne protivi ili koji su utvrđeni međunarodnim ugovorima.

Član 24.

(Poslovi šefa diplomatskog predstavništva Bosne i Hercegovine)

- (1) Šef DKP-a Bosne i Hercegovine rukovodi predstavništvom, organizira rad i preduzima mjere radi obavljanja poslova iz djelokruga predstavništva na osnovu smjernica i uputstava Predsjedništva i ministra vanjskih poslova te obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i drugim propisima.
- (2) Šef DKP-a Bosne i Hercegovine odgovoran je za provođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine u državi prijema, prati i usklađuje rad konzularnih predstavništava u državi prijema te preduzima mjere za usklađivanje njihovog djelovanja u poslovima koji se tiču razvijanja odnosa Bosne i Hercegovine s državom prijema.
- (3) Šef DKP-a Bosne i Hercegovine za svoj rad i rad diplomatskog predstavništva odgovara Predsjedništvu i ministru vanjskih poslova.

Član 25.

(Poslovi šefa konzularnog predstavništva, stalne misije i misije Bosne i Hercegovine)

- (1) Šef konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine neposredno rukovodi predstavništvom, organizira rad i preduzima mjere radi obavljanja poslova iz djelokruga predstavništva na

osnovu smjernica i uputstava Predsjedništva i ministra vanjskih poslova te obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom i drugim propisima.

- (2) Šef konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine za svoj rad i rad konzularnog predstavništva odgovara Predsjedništvu i ministru vanjskih poslova.
- (3) Šef stalne misije i misije Bosne i Hercegovine neposredno rukovodi stalnom misijom i misijom Bosne i Hercegovine, organizira rad i preduzima mjere za obavljanje poslova iz djelokruga definiranog članom 22. ovog zakona na osnovu smjernica i uputa Predsjedništva i ministra vanjskih poslova te obavlja druge poslove utvrđene ovim zakonom i drugim propisima.
- (4) Šef stalne misije i misije Bosne i Hercegovine za svoj rad i rad stalne misije i misije Bosne i Hercegovine odgovoran je Predsjedništvu i ministru vanjskih poslova.

Član 26.

(Počasni konzularni funkcioneri Bosne i Hercegovine)

- (1) Predsjedništvo, po vlastitoj inicijativi ili na prijedlog ministra, imenuje počasne konzularne funkcionere Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: počasni konzul Bosne i Hercegovine) i daje im patentno pismo.
- (2) Počasni konzul Bosne i Hercegovine dužan je zastupati interese Bosne i Hercegovine i uz punu saradnju sa šefom DKP-a Bosne i Hercegovine u državi prijema obavljati poslove promocije Bosne i Hercegovine u ekonomskoj, kulturnoj i naučno-tehničkoj oblasti te, ako je potrebno, može obavljati i konzularne poslove.
- (3) Počasni konzul Bosne i Hercegovine može biti strani državljanin ili državljanin Bosne i Hercegovine koji uživa ugled u državi prijema, a svojim radom i odnosom prema Bosni i Hercegovini garantuje savjesno i odgovorno obavljanje povjerenog mu posla.
- (4) Predsjedništvo odlučuje, pod uslovima reciprociteta, o prihvatanju počasnih konzularnih funkcionera druge države.

Član 27.

(Poslovi počasnih konzularnih funkcionera Bosne i Hercegovine)

- (1) Konzularne poslove koje počasni konzul Bosne i Hercegovine može vršiti na svom konzularnom području određuje Ministarstvo.
- (2) Počasni konzul Bosne i Hercegovine za obavljanje konzularnih poslova iz domena nadležnosti počasnog konzulata odgovara Predsjedništvu i ministru. U obavljanju konzularnih poslova počasni konzul Bosne i Hercegovine ostvaruje punu saradnju sa šefom DKP-a Bosne i Hercegovine u državi prijema.
- (3) Sredstva za rad i funkcioniranje počasnog konzularnog predstavništva kojim rukovodi počasni konzul Bosne i Hercegovine obezbjeđuje počasni konzul Bosne i Hercegovine.
- (4) Službenu komunikaciju s državnim organima i organima nižih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini počasni konzul Bosne i Hercegovine uvijek vrši putem Ministarstva.

- (5) Način i postupak vršenja konzularnih poslova u okviru počasnog konzulata Bosne i Hercegovine uređuju se posebnim pravilnikom koji donosi ministar.

Član 28.

(Preuzimanje zaštite interesa)

- (1) Bosna i Hercegovina može s drugom državom dogovoriti preuzimanje zaštite njenih interesa u trećoj državi ili na određenom administrativnom području.
- (2) Ako je Bosna i Hercegovina prihvatila u državi prijema zastupanje interesa treće države, te poslove u skladu s međunarodnim ugovorima i običajima obavljaju DKP-i Bosne i Hercegovine u skladu s odredbama ovog zakona, na isti način i po istom postupku kao u slučaju zaštite i zastupanja vlastitih interesa.
- (3) Bosna i Hercegovina može s drugom državom dogovoriti ustupanje zaštite sopstvenih interesa u državama u kojima ne postoji DKP Bosne i Hercegovine ili na određenom administrativnom području.
- (4) U slučajevima iz stavova (1), (2) i (3) ovog člana, odluku o preuzimanju ili ustupanju zaštite interesa donosi Predsjedništvo na prijedlog Ministarstva.

Član 29.

(Otvaranje stranog diplomatsko-konzularnog predstavništva u Bosni i Hercegovini)

- (1) Država s kojom je Bosna i Hercegovina uspostavila diplomatske odnose može otvoriti DKP u Bosni i Hercegovini.
- (2) Saglasnost za otvaranje stranog DKP-a u Bosni i Hercegovini daje Predsjedništvo, nakon prethodno pribavljenog mišljenja Ministarstva.

Član 30.

(Agreman)

- (1) Agreman za predloženog šefa stranog diplomatskog predstavništva daje Predsjedništvo.
- (2) Ministarstvo obavještava državu koja akreditira o datom agremanu.

Član 31.

(Egzekvatura)

- (1) Egzekvaturu za predloženog šefa stranog konzularnog predstavništva daje Predsjedništvo.
- (2) Ministarstvo obavještava državu koja je zatražila egzekvaturu o datoj egzekvaturi.

DIO ČETVRTI – RADNOPRAVNI ODNOSI

Član 32.

(Imenovanje i razrješenje ambasadora i šefova stalnih misija i misija Bosne i Hercegovine)

- (1) Predsjedništvo imenuje ambasadore, odnosno šefove stalnih misija i misija Bosne i Hercegovine na period do tri godine.
- (2) Predsjedništvo imenuje i ambasadore at-large u Ministarstvu na period do tri godine.
- (3) Imenovane osobe iz stava (2) ovog člana svoj radnopravni status regulišu ugovorom s Ministarstvom za period na koji su imenovane.
- (4) U slučajevima koje smatra opravdanim Predsjedništvo, po vlastitoj inicijativi ili na prijedlog Ministarstva, može produžiti mandat na period do jedne godine.
- (5) Predsjedništvo odlukom razrješava ambasadora, šefa stalne misije, misije Bosne i Hercegovine i ambasadora at-large.
- (6) Odlukom o razrješenju utvrđuje se rok za povratak u trajanju od tri mjeseca.
- (7) Ambasadoru, odnosno šefu stalne misije, Predsjedništvo daje akreditivna i opozivna pisma.
- (8) Stalnog otpravnika poslova u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine imenuje i opoziva ministar.
- (9) Stalnom otpravniku poslova ministar daje uvodna i opozivna pisma.

Član 33.

(Imenovanje i razrješenje šefova konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine)

- (1) Predsjedništvo imenuje generalne konzule na period utvrđen odlukom o imenovanju.
- (2) U slučajevima koje smatra opravdanim, Predsjedništvo, po vlastitoj inicijativi ili na prijedlog Ministarstva, može produžiti mandat utvrđen odlukom iz stava (1) ovog člana.
- (3) Predsjedništvo odlukom razrješava generalnog konzula. Odlukom o razrješenju utvrđuje se rok za povratak u trajanju od tri mjeseca.
- (4) Predsjedništvo daje patentno pismo generalnom konzulu.

Član 34.

(Postavljenje, odnosno imenovanje državnih službenika)

Kandidati za prijem u službu vanjskih poslova, pored općih uslova za prijem u državnu službu utvrđenih Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17), moraju ispunjavati i posebne uslove propisane ovim zakonom i pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.

Član 35.

(Rukovodeći državni službenici)

- (1) Rukovodeći državni službenici u Ministarstvu su sekretar, pomoćnik ministra, glavni inspektor i rukovodilac Jedinice interne revizije.
- (2) Imenovanje rukovodećih državnih službenika iz stava (1) ovog člana vrši se u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 36.

(Državni službenici i ostali zaposleni)

- (1) Status zaposlenih na neodređeno vrijeme u Ministarstvu imaju državni službenici s diplomatskim i konzularnim zvanjem, državni službenici i zaposlenici.
- (2) Osobe koje je Predsjedništvo imenovalo na funkciju šefa DKP-a Bosne i Hercegovine ili na funkciju ambasadora u sjedištu imaju status zaposlenih na određeno vrijeme u Ministarstvu. Takve osobe stiču odgovarajuće diplomatsko zvanje i u Ministarstvu zasnivaju radni odnos samo u periodu obavljanja te funkcije, a posebnim ugovorom reguliše se njihov radnopravni status u Ministarstvu.
- (3) Status diplomate u Ministarstvu dobijaju i osobe koje obavljaju posebne dužnosti u DKP-u Bosne i Hercegovine na osnovu ugovora s drugim organima uprave i institucijama Bosne i Hercegovine, za vrijeme trajanja te dužnosti.
- (4) Na pitanja u vezi s položajem, pravima i dužnostima zaposlenih u Ministarstvu koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se propisi kojima se uređuje položaj državnih službenika i zaposlenika, kao i odredbe općih propisa o radu, penzijskom i invalidskom osiguranju i zdravstvenom osiguranju.

Član 37.

(Način zasnivanja radnog odnosa)

- (1) Zasnivanje radnog odnosa u Ministarstvu vrši se u skladu s propisima kojima se uređuju prava i obaveze državnih službenika i zaposlenika, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Kandidati za prijem u Ministarstvo na radna mjesta s diplomatskim zvanjem, pored općih uslova za postavljenje državnog službenika propisanih zakonom kojim se uređuje državna služba, moraju imati položen diplomatsko-konzularni ispit, odnosno viši diplomatsko-konzularni ispit, odgovarajući nivo znanja iz nadležnosti Ministarstva, što će se detaljnije regulisati pravilnikom koji donosi ministar.

Član 38.

(Diplomatsko-konzularni ispit)

- (1) Diplomatsko-konzularni ispit se polaže radi provjere sposobnosti kandidata za samostalnu primjenu propisa i vršenje diplomatsko-konzularnih poslova u nivou diplomatskih zvanja za koje je zakonom ili drugim propisom, kao uslov za rad, utvrđen taj ispit.
- (2) Državni službenici koji u Ministarstvu prvi put zasnivaju radni odnos mogu biti postavljeni u odgovarajuće diplomatsko zvanje nakon najmanje jedne godine službe u Ministarstvu i polaganja diplomatsko-konzularnog ispita.
- (3) Državni službenik koji ispunjava uslove za polaganje diplomatsko-konzularnog ispita može zasnovati radni odnos u Ministarstvu, odnosno steći diplomatsko zvanje i bez položenog diplomatsko-konzularnog ispita ako taj ispit položi najkasnije u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno od dana raspoređivanja u skladu s ovim zakonom.
- (4) Za vrijeme iz stava (3) ovog člana državni službenik privremeno stiče diplomatsko zvanje iz člana 45. ovog zakona, u skladu s njegovim radnim iskustvom, profesionalnim znanjima i vještinama.
- (5) Državnom službeniku koji ne položi diplomatsko-konzularni ispit u roku iz stava (3) ovog člana prestaje radni odnos u Ministarstvu.
- (6) Program, način i uslove polaganja diplomatsko-konzularnog ispita propisuje ministar posebnim pravilnikom.

Član 39.

(Viši diplomatsko-konzularni ispit)

- (1) Viši diplomatsko-konzularni ispit se polaže radi provjere sposobnosti kandidata za vršenje najsloženijih diplomatsko-konzularnih poslova, provjere poznavanja diplomatske prakse, znanja i vještina potrebnih za vođenje DKP-a Bosne i Hercegovine i drugih organizacionih jedinica Ministarstva te radi sticanja viših diplomatskih zvanja.
- (2) Viši diplomatsko-konzularni ispit može polagati državni službenik s najmanje dvije godine iskustva u diplomatskom zvanju prvog sekretara, jednim službovanjem u DKP-u Bosne i Hercegovine u trajanju od najmanje tri godine, znanjem jednog zvaničnog jezika Ujedinjenih naroda i najmanje osam godina radnog iskustva.
- (3) Program, način i uslove polaganja višeg diplomatsko-konzularnog ispita propisuje ministar posebnim pravilnikom.

Član 40.

(Premještaj iz drugog organa uprave)

- (1) Osobe koje zasnivaju radni odnos u Ministarstvu ili se u Ministarstvo premještaju iz drugih organa državne uprave na diplomatska radna mjesta, pored općih uslova za zaposlenje državnih službenika, moraju ispuniti sljedeće posebne uslove koji proizlaze iz obavljanja vanjskih poslova:
 - a) položen diplomatsko-konzularni ispit, odnosno viši diplomatsko-konzularni ispit;
 - b) odgovarajuće znanje jednog zvaničnog jezika Ujedinjenih naroda ili više stranih jezika, u zavisnosti od diplomatskog zvanja i radnog mjesta;
 - c) posjedovanje odgovarajućeg znanja iz oblasti poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva;
 - d) da imaju zadovoljavajuće psihofizičke sposobnosti i psihičku stabilnost.
- (2) Osobe iz stava (1) ovog člana stiču diplomatska zvanja adekvatno rangu koji su imale u drugom organu uprave, i to kako slijedi:
 - a) stručni saradnik – ataše / III sekretar;
 - b) viši stručni saradnik – II sekretar;
 - c) stručni savjetnik – I sekretar / savjetnik;
 - d) šef odsjeka – ministar savjetnik / savjetnik.
- (3) Osobe koje su u Ministarstvo premještene iz drugog organa uprave nakon preuzimanja dužnosti u Ministarstvu prolaze period probnog rada, koji traje ukupno 12 mjeseci. Za vrijeme trajanja probnog rada premješteni službenik ne može biti upućen na rad u DKP Bosne i Hercegovine.

Član 41.

(Zapošljavanje lokalnog osoblja u DKP)

- (1) U DKP-ima Bosne i Hercegovine se može, kada je to neophodno i finansijski opravdano, angažovati lokalno osoblje za obavljanje administrativnih, tehničkih, pomoćnih i drugih poslova.
- (2) Lokalnim osobljem smatraju se osobe sa stranim državljanstvom ili državljani Bosne i Hercegovine s regulisanim boravkom u državi prijema.
- (3) Uzajamna prava i obaveze lokalnog osoblja uređuju se ugovorom koji zaključuje šef DKP-a Bosne i Hercegovine s osobom koja se angažuje, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Član 42.

(Raspored državnih službenika i zaposlenika)

- (1) Interni raspored državnih službenika s diplomatskim zvanjem, državnih službenika, zaposlenika i osoba iz člana 36. stava (3) ovog zakona vrši ministar vanjskih poslova posebnim rješenjem.
- (2) Upućivanje zaposlenika iz Ministarstva na rad u DKP Bosne i Hercegovine vrši se na period od četiri godine.

- (3) Zaposlenik se može uputiti na rad u DKP Bosne i Hercegovine bez njegove saglasnosti, ako to zahtijevaju potrebe službe, na šest mjeseci, uz mogućnost produžetka najviše do godinu dana i ako to dopušta njegovo zdravstveno stanje. Neopravdano odbijanje zaposlenog da izvrši odluku o upućivanju predstavlja težu povredu radne dužnosti.
- (4) Ministar može donijeti rješenje o povlačenju zaposlenika iz DKP-a Bosne i Hercegovine i prije isteka perioda na koji je upućen, odnosno privremeno mu produžiti rad u DKP-u ako postoje objektivno utvrđene i neodložne potrebe službe. Posebnim pravilnikom koji donosi ministar bliže će se regulisati pitanje upućivanja zaposlenih na rad u DKP Bosne i Hercegovine i povratak s rada iz DKP-a Bosne i Hercegovine.
- (5) Državni službenici s diplomatskim zvanjem i zaposlenici, po potrebi službe i uz njihov pristanak, mogu biti raspoređeni na niže radno mjesto u DKP-u Bosne i Hercegovine.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana državnim službenicima se po povratku u sjedište vraća diplomatsko zvanje koje su imali prije upućivanja u DKP Bosne i Hercegovine.
- (7) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva bliže će se urediti pitanja rasporeda zaposlenih i ostala pitanja iz oblasti radnih odnosa zaposlenih koja proizlaze iz obavljanja vanjskih poslova.

Član 43.

(Porodiljsko odsustvo)

- (1) Za vrijeme trudnoće, poroda i njege djeteta žena zaposlena u DKP-u Bosne i Hercegovine ima pravo na porodiljsko odsustvo u inostranstvu u trajanju ne dužem od 14 sedmica.
- (2) U slučaju korištenja porodiljskog odsustva u trajanju dužem od 14 sedmica, zaposlena će biti vraćena na rad u sjedište Ministarstva, i to u roku od jednog mjeseca nakon isteka posljednjeg dana korištenog porodiljskog odsustva od tri mjeseca, ili prije istog roka na osnovu podnijetog zahtjeva zaposlene.

Član 44.

(Korištenje diplomatskih i službenih pasoša)

- (1) Prilikom službenog putovanja u inostranstvo državni službenici s diplomatskim zvanjem obavezni su da koriste diplomatske, a zaposlenici službene pasoše.
- (2) Posebnim pravilnikom koji donosi ministar bliže se uređuje pitanje korištenja diplomatskog pasoša.

Član 45.

(Diplomatska i konzularna zvanja)

- (1) Diplomatska zvanja u sjedištu Ministarstva i u DKP-ima Bosne i Hercegovine u skladu s općeprihvaćenim diplomatskim pravilima razvrstavaju se na viša i niža diplomatska zvanja:

- a) Viša diplomatska zvanja:
 - 1) ambasador,
 - 2) opunomoćeni ministar,
 - 3) ministar savjetnik,
 - 4) savjetnik;
 - b) Niža diplomatska zvanja:
 - 1) prvi sekretar – I sekretar,
 - 2) drugi sekretar – II sekretar,
 - 3) treći sekretar – III sekretar,
 - 4) ataše.
- (2) Konzularna zvanja u DKP-ima Bosne i Hercegovine u skladu s općeprihvaćenim diplomatskim i konzularnim pravilima razvrstavaju se na:
- a) zvanje generalnog konzula – mogu ga imati diplomate u zvanju ambasadora ili opunomoćenog ministra / ministra savjetnika;
 - b) zvanje konzula – mogu ga imati diplomate u zvanju savjetnika;
 - c) zvanje vicekonzula – mogu ga imati diplomate u zvanju I sekretara ili II sekretara;
 - d) zvanje konzularnog agenta – mogu ga imati diplomate u zvanju III sekretara ili atašea.

Član 46.

(Posebni uslovi za diplomatska zvanja – ataše, treći, drugi i prvi sekretar)

- (1) Za sticanje diplomatskog zvanja ataše zaposleni mora imati jednu godinu radnog iskustva u struci i znanje jednog zvaničnog jezika Ujedinjenih naroda na nivou B1.
- (2) Za sticanje diplomatskog zvanja treći sekretar zaposleni mora imati dvije godine radnog iskustva u struci i znanje jednog zvaničnog jezika Ujedinjenih naroda na nivou B1.
- (3) Za sticanje diplomatskog zvanja drugi sekretar zaposleni mora imati tri godine radnog iskustva u struci i znanje jednog zvaničnog jezika Ujedinjenih naroda na nivou B1.
- (4) Za sticanje diplomatskog zvanja prvi sekretar zaposleni mora imati četiri godine radnog iskustva u struci i znanje jednog zvaničnog jezika Ujedinjenih naroda na nivou B1.

Član 47.

(Savjetnik)

- (1) Za sticanje diplomatskog zvanja savjetnik državni službenik mora imati položen savjetnički ispit, šest godina radnog iskustva na diplomatsko-konzularnim poslovima, službovanje u DKP-u Bosne i Hercegovine u trajanju od najmanje jednog mandata i znanje jednog zvaničnog jezika Ujedinjenih naroda na nivou C1.
- (2) Izuzetno, državni službenik može steći diplomatsko zvanje savjetnika i kada ne ispunjava uslov službovanja u DKP-u Bosne i Hercegovine ako ispunjava ostale uslove i ima četiri uzastopne ocjene rada “naročito uspješan”, o čemu odluku donosi ministar.

Član 48.
(Ministar savjetnik)

Za sticanje diplomatskog zvanja ministar savjetnik zaposleni mora imati deset godina radnog iskustva na diplomatsko-konzularnim poslovima, službovanja u DKP-u Bosne i Hercegovine u trajanju od najmanje dva mandata i znanje jednog zvaničnog jezika Ujedinjenih naroda na nivou C1.

Član 49.
(Opunomoćeni ministar)

Za sticanje diplomatskog zvanja opunomoćeni ministar zaposleni mora imati 12 godina radnog iskustva na diplomatsko-konzularnim poslovima, službovanje u DKP-u Bosne i Hercegovine u trajanju od najmanje dva mandata i znanje jednog zvaničnog jezika Ujedinjenih naroda na nivou C1.

Član 50.
(Unapređenje)

- (1) Državni službenik iz člana 45. može, bez raspisanog internog oglasa i provedenog internog konkursa, napredovati na radno mjesto za jedan nivo više od radnog mjesta na koje je postavljen (unapređenje bez konkursa), pod uslovima koji su utvrđeni pravilnikom koji donosi ministar.
- (2) Unapređenje iz stava (1) ovog člana može se obaviti samo jednom u 12 mjeseci, s tim da se ne može obaviti za vrijeme dok se državni službenik diplomatsko-konzularne službe nalazi na radu u DKP-u Bosne i Hercegovine.

Član 51.
(Dužnosti koje proizlaze iz obavljanja vanjskih poslova)

- (1) Šefovi DKP-a Bosne i Hercegovine, državni službenici i zaposlenici u Ministarstvu ili na radu u DKP-u Bosne i Hercegovine, kao i sve druge osobe zaposlene u Ministarstvu po bilo kojem osnovu, dužni su da u obavljanju službe i van nje:
 - a) štite interese i ugled Bosne i Hercegovine i njenih institucija;
 - b) postupaju u skladu s pravilima međunarodnog prava i zakonskim propisima u Bosni i Hercegovini;

- c) izvršavaju obaveze koje proizlaze iz odredaba ovog zakona, a na osnovu instrukcija i ovlaštenja koje daje ministar vanjskih poslova, šef DKP-a Bosne i Hercegovine ili rukovodeća osoba u Ministarstvu;
 - d) tačno, objektivno i pravovremeno obavještavaju Ministarstvo, odnosno šefa DKP-a Bosne i Hercegovine, o događajima, saznanjima i dokumentima koji su od značaja za interese i obaveze Bosne i Hercegovine;
 - e) budu dostupni i nakon završetka radnog vremena;
 - f) štite imovinu, opremu i povjerljive podatke;
 - g) poštuju propise, pravila ponašanja i protokol države prijema za vrijeme rada u DKP-u Bosne i Hercegovine;
 - h) suzdrže se od obavljanja djelatnosti koja je nespojiva s diplomatsko-konzularnom službom.
- (2) Šefu DKP-a Bosne i Hercegovine nije dozvoljeno da, bez prethodno pribavljene saglasnosti Ministarstva, napušta državu prijema.
- (3) Državnim službenicima i zaposlenicima na radu u DKP-u Bosne i Hercegovine nije dozvoljeno bez prethodnog informiranja i saglasnosti šefa DKP-a Bosne i Hercegovine napuštanje teritorije države prijema.
- (4) Šefu DKP-a Bosne i Hercegovine, državnim službenicima i zaposlenicima koji su na radu u DKP-ima Bosne i Hercegovine, članovima njihove uže porodice koji žive s njima za vrijeme trajanja mandata, kao i svim drugim zaposlenim osobama u Ministarstvu po bilo kojem osnovu i članovima njihove uže porodice, posebno je zabranjeno:
- a) miješati se u unutrašnje stvari države prijema;
 - b) preuzimati diplomatsko ili konzularno zastupanje treće države u državi prijema bez međunarodnog ugovora koji je Bosna i Hercegovina sklopila s tom državom;
 - c) zloupotrebjavati i neovlašteno vršiti diplomatske, konzularne i finansijske poslove;
 - d) nepropisno i nesavjesno čuvati službenu dokumentaciju;
 - e) ne poštivati propise o naplati konzularne takse;
 - f) nezakonito i nenamjenski raspolagati sredstvima DKP-a Bosne i Hercegovine u lične svrhe;
 - g) davati izjave i saopćenja bez saglasnosti Ministarstva;
 - h) komunicirati i razmjenjivati informacije s organima, organizacijama i trećim osobama u državi prijema suprotno instrukcijama Ministarstva;
 - i) koristiti se povlasticama i imunitetima, kao i diplomatskom poštom suprotno njihovoj namjeni;
 - j) poduzimati ili ne poduzimati bilo koje radnje kojim se onemogućava ili otežava rad Ministarstva ili DKP-a Bosne i Hercegovine, kao i nezakonito, nesavjesno, samovoljno i nepravovremeno izvršavati povjerene poslove;
 - k) odavati službene podatke i povjerljive informacije koje proizlaze iz vršenja službene dužnosti neovlaštenim osobama;
 - l) primati poklone ili druge oblike materijalne i nematerijalne naknade, osim prigodnog i uobičajenog ličnog poklona datog od jednog darivaoca čija tržišna vrijednost ne prelazi

iznos od 200 KM, dok bez obzira na iznos ne smiju primati novac, ček ili vrijednosne papire;

- m) baviti se djelatnošću nespojivom s diplomatskim, odnosno konzularnim položajem te s propisima i običajima države prijema.
- (5) Pravila ponašanja zaposlenih u Ministarstvu propisuje ministar u skladu sa zakonskim propisima Bosne i Hercegovine.

Član 52.

(Disciplinska odgovornost za povrede službene dužnosti)

- (1) Imenovane osobe, rukovodeći državni službenici, državni službenici s diplomatskim zvanjem, državni službenici i zaposlenici u Ministarstvu odgovaraju za povrede službene dužnosti u skladu s propisima u Bosni i Hercegovini.
- (2) Postupanja navedena u članu 51. stavovi (2), (3) i (4) ovog zakona smatraju se težim povredama službene dužnosti.
- (3) U slučaju da se protiv državnog službenika ili zaposlenika za vrijeme rada u DKP-u Bosne i Hercegovine pokrene disciplinski postupak zbog povrede službene dužnosti, državni službenik ili zaposlenik se vraća u sjedište Ministarstva do okončanja disciplinskog postupka.
- (4) Ako se u disciplinskom postupku utvrdi da je učinjena teža povreda službene dužnosti tokom rada u DKP-u Bosne i Hercegovine, pored sankcija predviđenih propisima u Bosni i Hercegovini kojim je regulisan disciplinski postupak, može se izreći i sankcija povratka državnog službenika u sjedište Ministarstva s obaveznim skidanjem jednog nivoa diplomatskog zvanja, koje se može ponovno steći nakon jedne godine provedene u sjedištu, odnosno sticanja dvije uzastopne ocjene rada "naročito uspješan".

Član 53.

(Gubitak diplomatskog zvanja)

- (1) Diplomatsko zvanje gubi se:
- a) prestankom radnog odnosa u Ministarstvu;
- b) kada je u disciplinskom postupku izrečena disciplinska mjera gubitka diplomatskog zvanja.
- (2) Osoba koja obavlja posebnu dužnost u DKP-u Bosne i Hercegovine na osnovu ugovora s drugim organima uprave i institucijama Bosne i Hercegovine gubi diplomatsko zvanje danom prestanka dužnosti.

Član 54.

(Naknada troškova za zdravstveno osiguranje)

- (1) Zaposleni u Ministarstvu za vrijeme rada u DKP-u Bosne i Hercegovine i članovi njihovih porodičnih domaćinstava koji s njima borave u inostranstvu imaju pravo na naknadu troškova

za zdravstveno osiguranje i zaštitu. Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP Bosne i Hercegovine, koji donosi ministar uz saglasnost Vijeća ministara, bliže će se regulisati pitanje zdravstvenog osiguranja i zaštite zaposlenih na radu.

- (2) Članovima porodičnog domaćinstva, u smislu ovog zakona, smatraju se supružnik i djeca (bračna, vanbračna i usvojena djeca, kao i pastorčad) koja su na redovnom školovanju do navršene 26. godine života, ako ne ostvaruju prihod po osnovu rada u inostranstvu i borave sa zaposlenim, a nosioci su službenog ili diplomatskog pasoša, kao i djeca s posebnim potrebama bez obzira na godine starosti.

Član 55.

(Zakup, korištenje, održavanje i upravljanje imovinom u inostranstvu)

- (1) O zakupu zgrada, poslovnih i stambenih prostorija koje se koriste za potrebe DKP-a Bosne i Hercegovine, na osnovu saglasnosti Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine, ugovor zaključuje ministar ili po posebnom ovlaštenju šef DKP-a Bosne i Hercegovine.
- (2) Ministarstvo obavlja poslove u vezi s korištenjem, održavanjem i upravljanjem nekretninama koje se koriste za potrebe DKP-a Bosne i Hercegovine, na način koji propisuje Vijeće ministara.
- (3) Poslovi u vezi sa zakupom, korištenjem, održavanjem i upravljanjem pokretnim stvarima koje se koriste za potrebe DKP-a Bosne i Hercegovine regulišu se internim aktom Ministarstva.

Član 56.

(Pravo na produženo osiguranje)

- (1) Za vrijeme trajanja rada u DKP-u Bosne i Hercegovine, supružnik zaposlenog ima pravo na uplatu penzijsko-invalidskog i zdravstvenog osiguranja iz sredstava Ministarstva, pod uslovom da je bio zaposlen prije odlaska u inostranstvo i da postoji odluka njegovog poslodavca o odobravanju odsustva po osnovu spajanja porodice.
- (2) Sredstva potrebna za osiguranje prava iz stava (1) ovog člana obezbjeđuju se u Budžetu Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.

Član 57.

(Prijenos posmrtnih ostataka)

Prijenos posmrtnih ostataka državnog službenika ili zaposlenika ili člana njegove uže porodice, čija je smrt nastupila za vrijeme obavljanja službe u DKP-u Bosne i Hercegovine, s pripadajućim troškovima transporta i sahrane umrle osobe, pada na teret Ministarstva.

Član 58.

(Rad pod posebnim uslovima)

- (1) Zaposleni koji je upućen na rad u DKP Bosne i Hercegovine dužan je da radi pod posebnim uslovima kad je to neophodno za izvršenje dužnosti utvrđenih ovim zakonom.
- (2) Pod posebnim uslovima smatra se rad:
 - a) u opasnim zonama zahvaćenim ratom;
 - b) u zonama s neposrednim ratnim stanjem;
 - c) u teškim klimatskim uslovima;
 - d) u uslovima velikih elementarnih nepogoda;
 - e) u nezadovoljavajućim zdravstveno-higijenskim uslovima.
- (3) Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP-u Bosne i Hercegovine utvrđuju se uslovi i način ostvarivanja prava na dodatak za rad pod posebnim uslovima.
- (4) Državnim službenicima raspoređenim na rad u diplomatske misije ili konzularne urede u državama s posebno teškim klimatskim ili drugim uslovima rješenjem ministra odobrava se korištenje godišnjeg odmora do 45 radnih dana.

Član 59.

(Rad u međunarodnoj organizaciji)

- (1) Državnim službenicima s diplomatskim zvanjem, državnim službenicima i zaposlenicima Ministarstva koji zasnuju radni odnos na određeno vrijeme u međunarodnoj organizaciji miruje radni odnos u Ministarstvu za vrijeme obavljanja dužnosti u međunarodnoj organizaciji.
- (2) Po okončanju rada u međunarodnoj organizaciji zaposleni je dužan da o svojoj namjeri povratka obavijesti Ministarstvo najkasnije u roku od pet dana od prestanka radnog odnosa u međunarodnoj organizaciji.

DIO PETI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60.

(Postojeći status)

- (1) Državni službenici i zaposlenici koji su bili u radnom odnosu u Ministarstvu prije stupanja na snagu ovog zakona zadržavaju status i diplomatska zvanja koja su stekli do dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Državni službenik raspoređen na radno mjesto u diplomatskom zvanju za koje je pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđen kao uslov položen diplomatsko-konzularni, odnosno viši

diplomatsko-konzularni ispit, a koji na dan stupanja na snagu ovoga zakona nema položen taj ispit, dužan ga je položiti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

- (3) Državni službenik raspoređen u DKP-u Bosne i Hercegovine na rad za koji je pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji kao uslov utvrđen položen diplomatsko-konzularni, odnosno viši diplomatsko-konzularni ispit, a koji na dan stupanja na snagu ovoga zakona nema položen taj ispit, dužan ga je položiti u roku od dvije godine od dana isteka mandata i povratka iz DKP-a Bosne i Hercegovine.
- (4) U slučaju neispunjavanja uslova iz stavova (1) i (2) ovoga člana državni službenik će se rasporediti na ono diplomatsko zvanje za koje ispunjava uslove u skladu s pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.

Član 61.

(Rokovi za donošenje provedbenih propisa)

Podzakonski akti čije je donošenje propisano ovim zakonom bit će doneseni najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 62.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj _____
_____ godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O VANJSKIM POSLOVIMA BOSNE I HERCEGOVINE

1. Ustavni osnov za donošenje Zakona o vanjskim poslovima Bosne i Hercegovine

Ustavni osnov za donošenje Zakona o vanjskim poslovima Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon) sadržan je u sljedećim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine:

- U Članu IV 4. a) kojim je propisano da je u nadležnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da donosi zakone koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za izvršavanje nadležnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
- U Članu III 2. d) kojim je propisano da svaki entitet može uz saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sklopiti sporazume sa državama i međunarodnim organizacijama. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine može zakonom predvidjeti da za neke vrste sporazuma takva saglasnost nije potrebna;
- U Članu III 3. b) kojim je propisano da se opći principi međunarodnog prava integralni dio pravnog poretka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH);
- U Članu III 5. kojim je propisano da će BiH preuzeti nadležnost za takva pitanja o kojima se entiteti slože, koje su u skladu sa Aneksima 5-8 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (Sporazum o arbitraži, Sporazum o ljudskim pravima, Sporazum o izbjeglicama i raseljenim licima, Sporazum o Komisiji za očuvanje nacionalnih spomenika) ili koje su potrebne za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH;
- U Članu IV 4. b) kojim je propisano da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine odlučuje o izvorima i iznosu sredstava za funkcionisanje institucija BiH i za međunarodne obaveze BiH;
- U Članu IV 4. d) kojim je propisano da Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine odlučuje o pristanku na ratifikaciju ugovora;
- U Članu V 3. kojim je propisana nadležnost Predsjedništva Bosne i Hercegovine za vođenje vanjske politike BiH kao i nadležnost za imenovanje ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika BiH, od kojih ne više od dvije trećine mogu biti izabrani sa teritorije FBiH. Predsjedništvo također predstavlja BiH u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama i traži članstvo u onim međunarodnim organizacijama i institucijama gdje BiH nije član, te pregovara, odriče se uz pristanak Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i ratificira međunarodne ugovore BiH. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine koordinira prema potrebi sa međunarodnim i nevladinim organizacijama u BiH.

2. Razlozi za donošenje zakona

Cilj donošenja Zakona je objedinjavanje postojeće zakonske regulative kojom se utvrđuje i definiše vršenje vanjskih poslova, te njeno sređivanje i sistematiziranje u jedinstven zakon. Donošenjem Zakona omogućava se uspostavljanje jasne distinkcije između vanjske politike i vanjskih poslova, koji se vrše putem instrumenta diplomatije.

Vanjsku politiku utvrđuju i vrše institucije BiH, i to

- **Predsjedništvo BiH** - vodi, definiše, elaborira i usmjerava vanjsku politiku države - utvrđuje ciljeve i zadatke međunarodne saradnje u ključnim domenima međunarodnih odnosa, političkih, ekonomskih, socijalnih, kulturnih, sigurnosnih i drugih;
- **Parlamentarna skupština BiH** - u okviru svojih ustavnih nadležnosti učestvuje i evaluira rad vladinih institucija, ministarstva i drugih organa uprave uključujući i rad u međunarodnoj saradnji kroz interparlamentarne forme saradnje, ali prati i realizaciju vanjske politike, analizira i donosi relevantne preporuke za njeno efikasno obavljanje;
- **Vijeće ministara BiH** -u skladu s ustavnim nadležnostima uređuje, prati i vrši vanjske poslove; i
- **Ministarstvo vanjskih poslova BiH** - specijaliziran organ uprave nadležan za provedbu vanjske politike BiH i obavljanje diplomatsko-konzularnih poslova.

Ustav BiH je decidno utvrdio da vanjsku politiku vodi Predsjedništvo BiH koje istovremeno i vrši vanjske poslove. Predsjedništvo BiH, kao najviši organ izvršne vlasti u BiH, u ostvarivanju svojih ustavnih nadležnosti utvrđuje vanjsku politiku usvajanjem dokumenta kojim se utvrđuju pravci i prioriteta za provođenje vanjske politike BiH i vodi vanjsku politiku jer odlučuje o njenim prioritetima. Predsjedništvo BiH vrši vanjske poslove donoseći pravno obavezujuće instrumente kao što su:

- odluke o otvaranju ili zatvaranju diplomatsko-konzularnih predstavništva;
- odluke o imenovanju i razrješenju ambasadora i generalnih konzula.

Obzirom da su vanjska politika i vanjski poslovi specifične oblasti vezane za međunarodnopravni subjektivitet BiH i ostale institucije BiH imaju mandat za vršenje vanjskih poslova iz svoje zakonom utvrđene nadležnosti. Prema tome, Predsjedništvo BiH i Ministarstvo vanjskih poslova BiH, kao specijaliziran organ uprave za vršenje vanjskih poslova, vođenjem i vršenjem vanjske politike jačaju suverenitet, integritet, nezavisnost, ugled i međunarodnopravni položaj BiH u svijetu. U vođenju vanjskih poslova ekonomska komponenta je značajna i gradi se uspostavljanjem i razvijanjem prijateljskih veza između država i međunarodnih finansijskih institucija. Zbog toga ekonomska diplomatija postaje sve važnija u unapređenju ekonomsko - finansijskih odnosa sa drugim državama i uravnoteženju vanjskotrgovinske i robne razmjene.

Prvi razlog za donošenje Zakona o vanjskim poslovima je napredovanje BiH u procesu evropskih integracija i konačno punopravno članstvo u Evropsku uniju, što je strateški cilj BiH u narednom periodu. BiH je zajedno sa ostalim zemljama Zapadnog Balkana obuhvaćena procesom stabilizacije i pridruživanja koji sadrži specifične zahtjeve za regiju u cjelini, te za svaku zemlju ponaosob. Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH je stekla status "potencijalnog kandidata" za članstvo u EU sa mnogo jasnijom vizijom svoje evropske perspektive. Iz tog razloga, a kako bi uspješno odgovorila zadacima koji pred njom stoje, BiH mora pripremiti i izgraditi svoje institucije u organizacionom i funkcionalnom smislu. Najbolja priprema za izazove koje pred njom stoje jeste akceptiranje dobrih iskustava i prakse u uspostavljanju instrumenata za vršenje vanjskih poslova. Jedan od najvažnijih instrumenata je donošenje novog Zakona o vanjskim poslovima kojim se uspostavlja nova organizaciona struktura Ministarstva vanjskih poslova BiH, na način kako su to uredile "nove

zemlje članice EU” kao i zemlje kandidati za priključenje Evropskoj uniji. Bosna i Hercegovina u skladu s obavezama iz Soluna redovno usaglašava svoje pozicije u oblasti vanjske politike sa zajedničkim pozicijama, izjavama i drugim instrumentima Evropske unije u oblasti Zajedničke vanjske i sigurnosne politike Unije (CFSP). Zakon je u najvećoj mjeri težio da u cijelosti preuzme evropske standarde i dobru praksu evropskih zemalja u organizaciji i funkcionisanju vanjsko-političke djelatnosti BiH.

Drugi razlog za donošenje zakona je modernizacija rada Ministarstva vanjskih poslova BiH kroz jednu dinamičnu organizacionu strukturu, koja se razlikuje od organizacije ostalih ministarstava i drugih organa uprave. Naime, za razliku od ostalih ministarstava i drugih organa uprave Ministarstvo vanjskih poslova BiH ima svoje organizacione jedinice kako u sjedištu, tako i u inostranstvu. Zakonom se organizacione jedinice i njihova nadležnost jasno i precizno utvrđuju. Služba vanjskih poslova je složena i zahtjeva visok nivo poznavanja metodologije komuniciranja sa stranim faktorima, dok je Ministarstvo vanjskih poslova BiH je najkompetentniji i najsloženiji organ državne uprave koji ima jedan od najznačajnijih mandata u državi. Stoga je nužno da organizaciona struktura službe vanjskih poslova bude utvrđena precizno, posebnim zakonom.

Moderna organizacija službe vanjskih poslova zasnivat će se na 8 (osam) osnovnih funkcija:

- Predstavljanju države formalno, učešću u i tumačenju vanjske politike; afirmisanju, razvoju, unaprjeđenju, promovisanju i zaštiti interesa države putem diplomatske infrastrukture u zemlji i inostranstvu (DKP);
- Komuniciranju, saznavanju, formulisanju, analiziranju, provjeri i informisanju državnog rukovodstva o tome kako i na koji način nas posmatra, te u kojoj mjeri država akreditacije uspostavlja i ostvaruje saradnju. Navedene informacije distribuiraju se putem Ministarstva vanjskih poslova BiH, kao i putem drugih subjekata međunarodne politike, institucija, akademske zajednice, privredne zajednice, nevladinih organizacija, koje također mogu diplomatski djelovati u pojedinim slučajevima;
- Uklanjanju nerazumijevanja, barijera i sporova na način saznavanja, kontaktiranja i rješavanja problema putem formiranja međudržavnih komisija;
- Jačanju političke volje države akreditovanja putem privrednih, sigurnosnih, kulturnih aranžmana; kreiranjem pravnih, političkih, ekonomskih mehanizama da se ostvari saradnja i povežu razne institucije,
- Zaštiti interesa BiH, institucija i organizacija u državi akreditacije;
- Zaštiti interesa građana BiH putem konzularne zaštite, privredne, pravne i lične;
- Učestvovanje u postupcima međunarodne bilateralne medijacije;
- Učešću u međunarodnim aktivnostima, kao što su međunarodne konferencije, globalne, regionalne, subregionalne konvencije, te protokoli kojima se provode u praksu konvencije, paktovi i drugi međunarodni instrumenti.

Treći razlog za donošenje zakona je reforma „službe vanjskih poslova,„. Zakonom se na jasan način pravi distinkcija između diplomata koji su direktno angažovani na poslovima osnovne diplomatsko-konzularne djelatnosti, od državnih službenika u smislu Zakona o državnoj službi u institucijama BiH

koji su zaposleni u servisnim službama Ministarstva. U tom kontekstu, diplomata je službenik države koji djeluje na jačanju politike volje vanjskih subjekata za saradnju sa njegovom državom, štiti državne interese i interese subjekata i građana svoje države na međunarodnom planu, pregovara, vodi proces medijacije u sporovima i doprinosi razvoju međunarodnog prava u svim domenima i jačanju prakse dobrog ponašanja.

Savremeni diplomata mora posjedovati visok nivo općih znanja posebno o međunarodnim odnosima, biti maksimalno politički obaviješten, imati visok nivo analitičkih vještina i profesionalnog komuniciranja sa nevladinim subjektima i javnošću i bezuslovno visok nivo znanja stranih jezika i poslovanja na stranim jezicima. Imajući u vidu kompleksnost obaveza diplomatije očigledna je razlika u suštini angažmana, tematici i razlika u metodologiji rada, gdje je potrebno mnogo vještina koje nisu potrebne u unutrašnjim poslovima države koje u pravilu obavljaju državni službenici. Ministarstvo vanjskih poslova BiH ima mandat za vršenje vanjskih poslova i realizuje ove funkcije, a svaka od ovih funkcija traži odgovarajuće diplomatske vještine.

Vanjski poslovi su vrlo osjetljiva i specifična oblast u kojoj učestvuju i strani faktori zbog toga diplomate moraju imati suptilan politički i sigurnosni refleks, jer savremena diplomatija ima obavještajna i propagandna djelovanja. U tom kontekstu važan zadatak Ministarstva vanjskih poslova BiH je doprinos formiranju i permanentnom obučavanju kadrova u oblasti vanjske politike države ne samo u zahvatu rada Ministarstva vanjskih poslova BiH i DKP-a Bosne i Hercegovine, nego i drugih subjekata vanjske politike.

Zakon o državnoj službi u institucijama BiH prepoznao je značaj vanjskih poslova i dopustio izuzetak od primjene članova 7., 31., 32. i 64. stav 5. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH u Ministarstvu vanjskih poslova BiH.

Vijeće ministara BiH je na 42. sjednici održanoj dana 19.02.2004. godine usvojilo Odluku o izuzeću od odredbi članova 7., 31., 32. i 64. stav 5. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH u Ministarstvu vanjskih poslova BiH.

3. Principi na kojima je Zakon zasnovan

Principi na kojima je zasnovan Zakon su:

- **Zakonitost:** znači da je Ministarstvo, kada postupa u stvarima iz svoje nadležnosti, dužno postupati na osnovu zakona i drugih propisa donesenih na osnovu zakona. Organi državne uprave vrše poslove na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i općih akata.
- **Transparentnost i javnost:** podrazumijeva javnost u radu Ministarstva. Građanima treba da bude omogućen uvid u rad organa uprave kao i raspoloživost instrumenata za praćenje procesa donošenja odluka. Također, građani treba da budu upoznati sa propisima koji su primenjeni u proceduri za ostvarivanje njihovih prava, na jasan i njima razumljiv način. Organi uprave dužni su da obavještavaju javnost o svom radu preko sredstava javnog informisanja, kao i na drugi

odgovarajući način. Organi uprave dužni su da javnosti omoguće uvid u svoj rad, u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama.

- **Odgovornost:** država je odgovorna za štetu koju organ uprave učini svojim nezakonitim ili nepravilnim radom.
- **Efikasnost i ekonomičnosti:** znači da se u upravnom postupku postupa što je moguće jednostavnije uz što manje troškova, ali tako da se utvrde sve činjenice i okolnosti bitne za rješavanje upravne stvari. Ministarstvo je dužno da organizuje vršenje poslova iz svoje nadležnosti na ekonomičan i efikasan način, uz racionalno planiranje i korištenje budžetskih sredstava za rad. U vršenju poslova iz okvira svoje nadležnosti dužno je da omogući brzo i jednostavno ostvarivanje prava i na zakonu zasnovanih interesa fizičkih i pravnih lica.
- **Profesionalna nepristrasnost:** što podrazumijeva nezavisnost od bilo koje vlasti pri donošenju odluka u zakonom predviđenom postupku, na osnovu procjene činjenica i primjene prava. Organi uprave vrše poslove po pravilima struke, nepristrasno i politički neutralno. Organi uprave dužni su da u istovjetnim situacijama prema fizičkim i pravnim licima postupaju na istovjetan način, bez diskriminacije.

4. Usklađenost Zakona koja se odnosi na obradu ličnih podataka sa standardima zaštite ličnih podataka

Prilikom izrade Zakona, isti je u potpunosti usklađen sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

5. Usklađenost Zakona s evropskim zakonodavstvom

U skladu sa dostavljenim mišljenjem Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara Bosne i Hercegovine pribavljenim s ciljem utvrđivanja potrebe za usklađivanjem zakonodavstva BiH sa zakonodavstvom EU, a imajući u vidu da je institucija koja priprema novi propis dužna osigurati i pregled usaglašenosti propisa s pravnim naslijeđem EU (*acquis*), zaključeno je da za predmetni Zakon ne postoji obaveza izrade instrumenata za usklađivanje u skladu sa Odlukom o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom stečevinom Evropske unije ("Službeni glasnik BiH", br. 75/16 i 2/18).

6. Proces konsultacija

U skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH, materijal je u periodu 2018. godine dostavljen Ministarstvu finansija i trezora BiH, Ministarstvu pravde BiH, Direkciji za evropske integracije BiH i Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, od kojih su zatražena mišljenja. Obzirom da je u 2019. godini imenovan novi rukovodilac institucije, Ministarstvo je postupajući u skladu s odredbama Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, a u skladu sa zaključkom Predsjedništva BiH broj: 01-50-1-936-28/18 od 13.03.2018. godine, formiralo Radnu grupu za revidiranje i usaglašavanje finalne verzije nacrtu Zakona, broj 09/1-31-34-1-231/20 od 25.02.2020. godine, u sastavu: Hadžikapetanović Adnan - predsjednik Radne grupe, Halilović Ahmet - član, Mandić Branimir - član, Šahović Almir - član, Planinić Frano - član, Hadžović Denis - član, Topić Nikolina - član, Sarić Nejra - administrativni sekretar.

Dana 05.03.2020. godine na sastanku radne grupe razmatran je radni dokument Nacrta Zakona, na čiji je nacrt teksta Predsjedništvo BiH dalo saglasnost i naložilo Ministarstvu vanjskih poslova BiH da isti uputi u zakonodavnu proceduru. Nakon utvrđivanja Nacrta Zakona u Ministarstvu isti je upućen nadležnim institucijama radi obnove mišljenja, koja su u suštini doprinijela većem kvalitetu i boljem razumijevanju suštine zakona. Ministarstvo vanjskih poslova BiH je pribavilo mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH, Ministarstva pravde BiH, Ureda za zakonodavstvo i Direkcije za evropske integracije BiH. Na sastanku Kolegija Ministarstva, dana 25.03.2020. godine, a u skladu sa izvještajem radne grupe, odlučeno je da se u radni dokument zakona uvrste sugestije Ministarstva pravde BiH i Ureda za zakonodavstvo, te da se Nacrt Zakona ponovno uputi u zakonodavnu proceduru, obzirom da je u odnosu na raniji Nacrt Zakona pretrpio određene tehničke izmjene. Nacrt Zakona je upućen na Vijeće ministara BiH dana 15.09.2020. godine, a nakon uvida u materijal Generalni sekretarijat Vijeća ministara je zatražio dopunu materijala u vidu obnove određenih mišljenja i jasnijeg obrazloženja po pitanju usvajanja sugestija iz istih. Ministarstvo je zatražilo obnovu mišljenja od strane Ministarstva pravde BiH i Direkcije za evropske integracije, imajući u vidu da ista datiraju iz 2018. godine. Isto tako, materijal je objavljen na portalu e-konsultacija u periodu od 09.02.2021.-24.02.2021. godine, na čiji tekst nije pristigla niti jedna primjedba iii komentar.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 11. sjednici, održanoj dana 11.05.2023. godine, usvojilo Prijedlog Zakona o vanjskim poslovima Bosne i Hercegovine, uz prihvaćene korekcije ministra vanjskih poslova Bosne i Hercegovine iznesene tokom rasprave.

7. Obrazloženje predloženih pravnih rješenja i načela uređenja odnosa

Članom 1. propisano je da se ovim Zakonom uređuje način vršenja vanjskih poslova, način rada i organizacija Ministarstva vanjskih poslova BiH i DKP-a Bosne i Hercegovine kao i pitanja vezana za radnopravne odnose zaposlenih u Ministarstvu koji proizilaze iz vršenja vanjskih poslova.

Članom 2. propisano je da se izrazi koji se u Zakonu koriste, a imaju rodno značenje, odnose jednako na muški i ženski rod.

Član 3. odnosi se na supsidijarnu primjenu Zakona, u smislu da se na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju drugi relevantni zakoni, općeprihvaćena pravila međunarodnog prava, potvrđeni međunarodni ugovori i drugi propisi kojima se uređuje oblast vanjskih poslova.

Članom 4. su definirani izrazi koji se koriste u Zakonu.

Članom 5. propisano je da se vanjski poslovi vrše na principima zakonitosti, transparentnosti, javnosti, odgovornosti, efikasnosti, ekonomičnosti i profesionalne nepristrasnosti.

Članovima 6. i 7. su, u skladu sa odredbama Ustava, propisane nadležnosti Predsjedništva BiH u vršenju vanjskih poslova.

Članom 8. propisano je da Predsjedništvo BiH imenuje i opoziva ambasadore i druge međunarodne predstavnike BiH.

Članom 9. propisan je način utvrđivanja platforme i stavova za predstavljanje i zastupanje BiH u međunarodnim organizacijama i institucijama.

Članom 10. propisan je postupak učlanjenja Bosne i Hercegovine u međunarodne organizacije, a u skladu sa odredbama Ustava, aktima međunarodnih organizacija, međunarodnim pravom i običajima.

Članom 11. propisano je pribavljanje mišljenja i saglasnosti kao i međunarodna saradnja i način komuniciranja između Ministarstva i drugih organa uprave Bosne i Hercegovine.

Članom 12. propisano je da Ministarstvo redovno informiše Predsjedništvo BiH, kao i druge institucije i organe o svim pitanjima iz međunarodnih odnosa, te da obavještava odgovarajuće organe entiteta, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, regionalnih i lokalnih vlasti o mjerama koje preuzima u ostvarivanju međunarodne saradnje za koju su ti organi zainteresovani.

Članom 13. utvrđuju se prava i dužnosti entiteta, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i ostalih nivoa vlasti u oblasti međunarodnih odnosa.

Članom 14. definisana je saradnja državnih organa u vršenju vanjskih poslova i drugih aktivnosti u okviru međunarodne saradnje, na način što je utvrđeno da organi međusobno saraduju u vršenju vanjskih poslova i drugih aktivnosti u okviru međunarodne saradnje za koju su nadležni na osnovu Ustava, zakona i utvrđene vanjske politike.

Članom 15. propisan je način vršenja službene komunikacije sa DKP-ima Bosne i Hercegovine, te je utvrđeno da ministarstva i druge institucije Bosne i Hercegovine komunikaciju sa DKP-ima BiH vrše putem Ministarstva i da u ostvarivanju međunarodne saradnje iz svog djelokruga, komuniciraju sa DKP-ima drugih država u Bosni i Hercegovini, predstavništvima međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini i sa nadležnim organima drugih država i međunarodnih organizacija putem Ministarstva, ako posebnim zakonom, ili međunarodnim ugovorom nije drugačije propisano.

Članovima 16. i 17. propisane su nadležnosti i djelokrug rada Ministarstva koje je specijaliziran organ uprave za provođenje vanjske politike. Nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova zasnovane su na Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave BiH, međunarodnim multilateralnim i bilateralnim ugovorima, Bečkoj konvenciji o diplomatskim odnosima iz 1961. godine i Bečkoj konvenciji o konzularnim odnosima iz 1963. godine, kao i na važećem zakonodavstvu BiH koje uređuje navedene poslove kao i na diplomatsko konzularnoj praksi. Propisano je da Ministarstvo poslove iz svoga djelokruga obavlja neposredno i putem diplomatsko-konzularnih predstavništava u inostranstvu.

Članom 18. propisana je način uređenja unutrašnje organizacije Ministarstva.

Članom 19. propisan je način vršenja poslova u DKP Bosne i Hercegovine, kao i donošenje odluke o njihovom otvaranju ili zatvaranju u državi prijema.

Članom 20. definisane su nadležnosti i djelokrug rada DKP-a Bosne i Hercegovine u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine.

Članom 21. definisani su konzularni poslovi unutar ambasada u skladu sa Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine.

Članom 22. utvrđeni su poslovi stalne misije i misije Bosne i Hercegovine u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine.

Članom 23. definisan je djelokrug rada konzularnog predstavništva ambasada u skladu sa Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine.

Članom 24. propisane su nadležnosti i odgovornost za rad šefa DKP-a Bosne i Hercegovine prilikom rukovođenja diplomatskim predstavništvom.

Članom 25. propisane su nadležnosti i odgovornost za rad šefa konzularnog predstavništva BiH prilikom rukovođenja konzularnim predstavništvom.

Članom 26. propisane su nadležnosti i odgovornost za rad počasnih konzula Bosne i Hercegovine.

Članom 27. određeni su poslovi počasnih konzula Bosne i Hercegovine, te utvrđena odgovornost za obavljanje ovih poslova.

Članom 28. propisan je postupak preuzimanja zaštite interesa i utvrđeno da BiH može zaključiti međunarodni ugovor sa drugom državom o preuzimanju zaštite njenih interesa u trećoj državi, odnosno o ustupanju zaštite sopstvenih interesa u trećoj državi.

Članom 29. propisan je postupak otvaranja stranih diplomatsko-konzularnih predstavništava i rezidencija u Bosni i Hercegovini, te određeno da država sa kojom je Bosna i Hercegovina uspostavila diplomatske odnose, može otvoriti DKP u Bosni i Hercegovini, uz saglasnost Predsjedništva BiH, a na osnovu prethodnog mišljenja Ministarstva.

Članovima 30. i 31. utvrđen je postupak izdavanja agremana i egzekviture šefu diplomatskog odnosno konzularnog predstavništva, te utvrđeno da iste daje Predsjedništvo BiH.

Članom 32. definisan je postupak imenovanja i razrješenja ambasadora i šefova stalnih Misija Bosne i Hercegovine u skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH o postupku imenovanja ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 30/13).

Članom 33. definisan je postupak imenovanja i razrješenja šefova konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine u skladu sa Odlukom Predsjedništva BiH o postupku imenovanja ambasadora i drugih međunarodnih predstavnika BiH („Službeni glasnik BiH", broj 30/13).

Članom 34. regulisano je pitanje postavljenja odnosno imenovanja državnih službenika, te utvrđeno da kandidati za prijem u službu vanjskih poslova, pored općih uslova za prijem u državnu službu utvrđenih Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, moraju ispunjavati i posebne uslove propisane ovim zakonom i pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.

Članom 35. definisani su rukovodeći državni službenici u Ministarstvu, kao i postupak njihovog imenovanja.

Članom 36. regulisan je status državnih službenika i ostalih zaposlenika, zapošljavanje lokalnog osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima, status diplomate, kao i pitanja u vezi sa položajem, pravima i dužnostima zaposlenih koja nisu uređena ovim Zakonom.

Članom 37. regulisan je način zasnivanja radnog odnosa u Ministarstvu, te utvrđeno da kandidati za prijem u Ministarstvo na radna mjesta sa diplomatskim zvanjem, pored općih uslova za postavljanje državnog službenika, propisanih zakonom kojim se uređuje državna služba, moraju imati položen diplomatsko-konzularni ispit, odnosno viši diplomatsko-konzularni ispit, odgovarajući nivo znanja iz oblasti nadležnosti ministarstva.

Članom 38. propisuje se obaveza i način polaganja diplomatsko-konzularnog ispita, koji se polaže radi provjere sposobnosti kandidata za samostalnu primjenu propisa i vršenje diplomatsko-konzularnih poslova u nivou diplomatskih zvanja za koje je zakonom ili drugim propisom, kao uslov za rad, utvrđen taj ispit.

Članom 39. propisuje se obaveza i način polaganja višeg diplomatsko-konzularnog ispita, koji se polaže radi provjere sposobnosti kandidata za vršenje najsloženijih diplomatsko-konzularnih poslova, provjere poznavanja diplomatske prakse, znanja i vještina potrebnih za vođenje DKP-a Bosne i Hercegovine i drugih organizacionih jedinica Ministarstva, te radi sticanja viših diplomatskih zvanja.

Članom 40. regulisani su postupak i posebni uslovi, koji proizilaze iz obavljanja vanjskih poslova, a koji je potrebno ispuniti za prelazak zaposlenika iz drugog organa uprave u Ministarstvo.

Članom 41. propisan je postupak zapošljavanja lokalnog osoblja u DKP-ima Bosne i Hercegovine, kada je to nužno i finansijski opravdano, a u svrhu obavljanja administrativnih, tehničkih, pomoćnih i drugih poslova.

Članom 42. definisan je postupak internog rasporeda državnih službenika i zaposlenika u DKP Bosne i Hercegovine, koje vrši ministar, posebnim rješenjem.

Članom 43. reguliše se pitanje porodiljskog odsustva žene zaposlene u DKP-u Bosne i Hercegovine i utvrđuje da za vrijeme trudnoće, poroda i njege djeteta, žena zaposlena u DKP-u Bosne i Hercegovine, ima pravo na porodiljsko odsustvo u inostranstvu u trajanju ne dužem od 14 sedmica, a da se u slučaju korištenja porodiljskog odsustva u dužem trajanju od 14 sedmica, zaposlena vraća na rad u sjedište Ministarstva.

Članom 44. propisano je korištenje diplomatskih i službenih pasoša.

Članom 45. propisana je klasifikacija diplomata, diplomatska i konzularna zvanja, a u skladu sa općeprihvaćenim diplomatskim pravilima.

Članovima 46., 47., 48. i 49. utvrđeni su posebni uslovi za sticanje diplomatskih zvanja - ataše, treći, drugi i prvi sekretar, savjetnik i ministar-savjetnik.

Članom 50. se utvrđuje način unapređenja državnih službenika sa diplomatskim zvanjem, te propisuje da državni službenik diplomatsko-konzularne službe može, pod propisanim uslovima, bez raspisanog internog oglasa i provedenog internog konkursa, napredovati na radno mjesto za jedan nivo više od radnog mjesta na koje je postavljen (unapređenje bez konkursa).

Članom 51. propisane su dužnosti i odgovornosti diplomata, drugih zaposlenih u Ministarstvu kao i svih članova DKP-a Bosne i Hercegovine koje proizilaze iz obavljanja vanjskih poslova.

Članovima 52. i 53. definiše se postupak disciplinske odgovornosti za povrede službene dužnosti i gubitak diplomatskog zvanja.

Članom 54. predviđeno je da zaposleni u Ministarstvu za vrijeme rada u DKP-u Bosne i Hercegovine i članovi njihovog porodičnog domaćinstva imaju pravo na naknadu troškova za zdravstveno osiguranje i zaštitu.

Članom 55. propisuju se poslovi i način postupanja Ministarstva u vezi sa korištenjem, održavanjem i upravljanjem imovinom u inostranstvu.

Članom 56. reguliše se pravo na produženo osiguranje i utvrđuje da za vrijeme trajanja rada u DKP-u Bosne i Hercegovine, supružnik zaposlenog ima pravo na uplatu penzijsko-invalidskog i zdravstvenog osiguranja iz sredstava Ministarstva, pod uslovom da je bio zaposlen prije odlaska u inostranstvo i da postoji odluka njegovog poslodavca o odobravanju odsustva po osnovu spajanja porodice.

Članom 57. reguliše se prijenos posmrtnih ostataka i plaćanja troškova sahrane državnog službenika koji je umro za vrijeme obavljanja službe u DKP-u Bosne i Hercegovine i utvrđuje da isti padaju na teret Ministarstva.

Članom 58. propisuje se da je zaposleni koji je upućen na rad u DKP Bosne i Hercegovine, dužan da radi pod posebnim uslovima kad je to neophodno za izvršenje dužnosti utvrđenih ovim zakonom, te utvrđuje šta se podrazumijeva pod radom pod posebnim uslovima.

Članom 59. regulisano je pitanje zasnivanja radnog odnosa zaposlenika Ministarstva u međunarodnoj organizaciji, kao i njegov status u Ministarstvu za vrijeme odsustva zbog navedenog.

Članovima 60., 61. i 62. regulisani status državnih službenika i zaposlenika u Ministarstvu nakon stupanja na snagu Zakona; rokovi za donošenje provedbenih propisa, te vrijeme stupanja na snagu Zakona.

8. Način izvršenja Zakona

Kako bi se mogao implementirati predloženi zakon, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog Zakona, donijet će sljedeće provedbene propise:

- a) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva vanjskih poslova BiH;
- b) Pravilnik o načinu i postupku rada Inspektorata Ministarstva vanjskih poslova BiH;
- c) Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti zaposlenih u Ministarstvu vanjskih poslova BiH;
- d) Pravilnik o upućivanju diplomatsko-konzularnog osoblja na rad u DKP Bosne i Hercegovine;
- e) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja diplomatsko konzularnog ispita;
- f) Pravilnik o uslovima i postupku unapređenja diplomatsko-konzularnog osoblja u neposredno više zvanje;
- g) Pravilnik o ocjeni rada šefa DKP/ambasadora Bosne i Hercegovine;
- h) Program pripreme diplomata za rad u DKP-u Bosne i Hercegovine;
- i) Pravilnik o poslovima, pravima i dužnostima počasnih konzula;
- j) Pravilnik o plaćama, dodacima i naknadama diplomata;
- k) Pravilnik o izdavanju posebnih osobnih iskaznica;
- l) Pravilnik o načinu učlanjenja BiH u međunarodnim organizacijama, evidencija članarina, način plaćanja finansijskih sredstava, plaćanje i izvještavanje o plaćenim članarinama;
- m) Pravilnik o načinu naplate konzularnih taksi i naknada i transfer sredstava na Jedinostveni račun Trezora Bosne i Hercegovine;

Na prijedlog Ministarstva, Predsjedništvo BiH će donijeti pravilnik o odgovornosti šefa DKP-a Bosne i Hercegovine za obavljanje funkcije na koju je imenovan.

Kako bi se u zadatom roku pripremili i usvojili navedeni podzakonski akti Ministarstvo vanjskih poslova BiH sačinjit će akcioni plan kojim će precizirati rokove, nositelje aktivnosti za izradu pojedinih podzakonskih akata kao i potrebna finansijska sredstva. O realizaciji akcionog plana Ministarstvo će redovno izvještavati Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH.

9. Ocjena potrebnih finansijskih sredstava, izvora i načina obezbjeđenja sredstava za izvršenje Zakona

Za provođenje ovog Zakona potrebno je obezbijediti finansijska sredstva u Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.